

Sygn. akt IV U 810/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 marca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Jerzy Zalański
Protokolant	sekr. sądowy Monika Świątek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 marca 2020 r. w S.

odwołania B. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 14 czerwca 2019 r. Nr (...)

w sprawie B. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o wysokość emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję i poprzedzającą ją decyzję z dnia 03 czerwca 2014 r. w ten sposób, że ustala wysokość emerytury B. W. na dzień 22 kwietnia 2014 r. na kwotę 2.458,13 (dwa tysiące czterysta pięćdziesiąt osiem i 13/100) zł brutto miesięcznie z możliwością wypłaty po dokonaniu waloryzacji od dnia 21 marca 2019 r.

Sygn. akt IV U 810/19 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 14 czerwca 2019r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. na podstawie art.154 ustawy z 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego w zw. z art.124 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych uchylił decyzję z dnia 23 kwietnia 2019r. i na podstawie art.151§1 pkt 1 w związku z art.145a kpa odmówił B. W. uchylecia decyzji z 3 czerwca 2014r. (o przyznaniu emerytury) wskazując, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019r. stwierdzający, że art.25 ust.1b ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2017r. w zakresie, w jakim dotyczy urodzonych w (...)r. kobiet, które przed 1 stycznia 2013r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art.46 tej ustawy jest niezgodny z art.2 Konstytucji RP ma zastosowanie do kobiet, które przed przyznaniem emerytury w powszechnym wieku emerytalnym miały przyznane prawo do emerytury na podstawie art.46 w związku z art.29 ustawy emerytalnej. Tymczasem B. W. przez przyznaniem emerytury w powszechnym wieku emerytalnym pobierała emeryturę wcześniejszą przyznaną na podstawie Karty Nauczyciela, a zatem emeryturę wcześniejszą, której nie dotyczy wyrok Trybunału Konstytucyjnego (decyzja z 14 czerwca 2019r. k.28 akt emerytalnych).

Odwołanie od w/w decyzji złożyła ubezpieczona B. W. wnosząc o jej zmianę i ponowne ustalenie wysokości jej emerytury w oparciu o wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019r. (odwołanie k.1-2 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przypisanych wskazując na argumentację podniesioną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.3-4 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczona B. W. urodziła się w dniu (...) W dniu 1 września 2008r. ubezpieczona wystąpiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z wnioskiem o emeryturę. Decyzją z 4 września 2008r. organ rentowy działając na podstawie ustawy z dnia 26 stycznia 1982r. Karta Nauczyciela i ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przyznał ubezpieczonej emeryturę od 1 września 2008r. (wniosek o emeryturę i decyzja z 4 września 2008r. o przyznaniu emerytury k.1 i 41 akt emerytalnych za wnioskiem z 1 września 2008r.).

W dniu 29 kwietnia 2014r. ubezpieczona wystąpiła do organu rentowego z wnioskiem o emeryturę w powszechnym wieku emerytalnym. Decyzją z 3 czerwca 2014r. organ rentowy przyznał ubezpieczonej od (...) ,tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego emeryturę na podstawie art.24 ust.1a ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wysokość emerytury ubezpieczonej obliczona została wg zasad określonych w art.25 i 183 ustawy emerytalnej, w tym zgodnie z ówczesną regulacją art.25 ust.1b tej ustawy, na mocy której podstawę obliczenia emerytury pomniejszono o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranej przez ubezpieczoną emerytury. Wysokość świadczenia na dzień 22 kwietnia 2014r. ustalona została na kwotę 1 985,18 złotych brutto miesięcznie (decyzja z 3 czerwca 2014r. k.13 akt emerytalnych za wnioskiem z 29 kwietnia 2014r.).

W dniu 29 marca 2019r. wpłynął do organu rentowego wniosek ubezpieczonej o wznowienie postępowania i ponowne ustalenie wysokości emerytury w powszechnym wieku emerytalnym w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019r. sygnatura akt P 20/16 (wniosek ubezpieczonej z 29 marca 2019r. k.22 w/w akt emerytalnych).

Po rozpoznaniu powyższego wniosku, postanowieniem z 23 kwietnia 2019r. na podstawie art.149§1 i 2 kpa organ rentowy wznowił postępowanie w sprawie decyzji z 3 czerwca 2014r. o przyznaniu emerytury i stwierdził jej wydanie z naruszeniem prawa (postanowienie i decyzja z 23 kwietnia 2019r. k.23-24 akt emerytalnych).

Następnie zaskarżoną decyzją z 14 czerwca 2019r. organ rentowy na podstawie art.154 kpa w zw. z art.124 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych uchylił decyzję z dnia 23 kwietnia 2019r. i wskazując na to, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019r. dotyczy kobiet urodzonych w (...)r., które przed ustaleniem prawa do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym pobierały emeryturę przyznaną na podstawie art.46 w związku z art.29 ustawy emerytalnej odmówił ubezpieczonej uchylecia decyzji z 3 czerwca 2014r. (zaskarżona decyzja z 14 czerwca 2019r. k.28 akt emerytalnych).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie B. W. od decyzji 14 czerwca 2019r. odmawiającej uchylecia decyzji z 3 czerwca 2014r. o przyznaniu emerytury okazało się uzasadnione i skutkowało zmianą decyzji z 14 czerwca 2019r. i poprzedzającej ją decyzji z 3 czerwca 2014r. o przyznaniu emerytury w części dotyczącej wysokości emerytury poprzez ustalenie, że wysokość emerytury ubezpieczonej na dzień nabycia prawa do świadczenia ,tj. na dzień 22 kwietnia 2014r. wynosi 2 458,13 złotych brutto miesięcznie.

Przypomnieć należy, że w chwili nabycia przez ubezpieczoną prawa do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym (w dniu 22 kwietnia 2014r.) obowiązywał przepis art.25 ust.1b ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nakazujący pomniejszenie - w przypadku osób, które uprzednio pobierały emeryturę przyznaną na podstawie art.46 tejże ustawy oraz na podstawie innych przepisów w nim wymienionych,

w tym również na podstawie art.50 - podstawy obliczenia emerytury, o której mowa w art.24, o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne. Organ rentowy zastosował wówczas powyższy przepis, co skutkowało ustaleniem wysokości emerytury ubezpieczonej w niższej kwocie. W dniu 6 marca 2019r. zapadł wyrok Trybunał Konstytucyjnego, w którym Trybunał stwierdził, że art.25 ust.1b ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2017r. w zakresie, w jakim dotyczy urodzonych w (...)r. kobiet, które przed 1 stycznia 2013r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art.46 tej ustawy jest niezgodny z art.2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

W oparciu o powyższy wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019r. opublikowany w Dzienniku Ustaw Nr 539 z 21 marca 2019r., ubezpieczona wystąpiła do organu rentowego z wnioskiem o wznowienie postępowania i ponowne ustalenie wysokości jej emerytury w powszechnym wieku emerytalnym z pominięciem niekonstytucyjnego przepisu art.25 ust.1b ustawy emerytalnej (wniosek o wznowienie postępowania k.22 akt emerytalnych). Jak wynika z przedstawionych wyżej ustaleń, organ rentowy po rozpoznaniu wniosku ubezpieczonej, postanowieniem z 23 kwietnia 2019r. wznowił postępowanie w sprawie zakończonej decyzją z 3 czerwca 2014r. o przyznaniu emerytury w powszechnym wieku emerytalnym, ale decyzją z 14 czerwca 2019r. odmówił jej uchylecia wskazując, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego nie ma zastosowania do ubezpieczonej, która pobierała emeryturę wcześniej przyznaną na podstawie Karty Nauczyciela, a nie na podstawie art.46 tej ustawy.

W ocenie Sądu decyzja organu rentowego z 14 czerwca 2019r. jest nieprawidłowa. W ocenie Sądu choć literalnie rzecz biorąc wyrok Trybunału Konstytucyjnego dotyczy kobiet urodzonych w (...)r., które przed 1 stycznia 2013r. nabyły prawo do emerytury wcześniej na podstawie art.46 ustawy emerytalnej, to w istocie ma on szersze zastosowanie i na zasadzie analogii może i powinien być stosowany również w odniesieniu do tych kobiet urodzonych w (...)r., które przed 1 stycznia 2013r. nabyły prawo do wcześniej emerytury na podstawie innych przepisów wymienionych w art.25 ust.1b ustawy emerytalnej, w tym na podstawie Karty Nauczyciela. W przeciwnym razie doszłoby do nieuprawnionego różnicowania sytuacji osób znajdujących się takiej samej sytuacji prawnej.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd stwierdził, że wniosek ubezpieczonej o wznowienie postępowania i ponowne ustalenie wysokości emerytury w powszechnym wieku emerytalnym zasługiwał na uwzględnienie. W ocenie Sądu wniosek ten winien być oceniony na podstawie art.114 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. I tak, zgodnie z art.114 ust.1 pkt 1 powyższej ustawy w sprawie zakończonej prawomocną decyzją organ rentowy, na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, uchyla lub zmienia decyzję i ponownie ustala prawo do świadczeń lub ich wysokość, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość. W ocenie Sądu, wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019r. stwierdzający niezgodność z Konstytucją RP uregulowania ustawy emerytalnej, na podstawie którego ustalono wysokość emerytury ubezpieczonej, może być uznany za nową okoliczność ujawnioną po wydaniu decyzji o przyznaniu emerytury z 3 czerwca 2014r., ale istniejącą przed wydaniem tej decyzji, gdyż niesporne jest, że zakwestionowany przez Trybunał przepis ustawy emerytalnej był niezgodny z Konstytucją od chwili jego uchwalenia. Z kolei w ust.1 pkt 6 powyższego przepisu przewidziano, że uchylene lub zmiana decyzji i ponowne ustalenie wysokości świadczenia następuje, jeżeli nieprawidłowe obliczenie wysokości świadczenia nastąpiło na skutek błędu organu rentowego. W ocenie Sądu błędne ustalenie wysokości świadczenia daje prawo stronie do ponownego ustalenia jego wysokości niezależnie od przyczyny takiego nieprawidłowego (błędne) obliczenia. Dodać należy, że przepis art.114 ust.1e ustawy emerytalnej wprowadza terminy liczone od daty wydania decyzji, po upływie których nie jest możliwe uchylene lub zmiana tej decyzji. Jednakże w myśl kolejnego ustępu – ust.1f pkt 1 art.114 ustawy emerytalnej, przepisu art.114 ust.1e tej ustawy nie stosuje się jeżeli w wyniku uchylene lub zmiany decyzji z przyczyn określonych w ust.1 osoba zainteresowana nabędzie świadczenie w wyższej wysokości. Tak jest w niniejszej sprawie, gdyż jak wynika z wyliczeń organu rentowego (vide: projekt decyzji k.10 akt sprawy) ustalona na nowo wysokość emerytury ubezpieczonej w powszechnym wieku emerytalnym wynosi 2 458,13 złotych, a zatem jest wyższa od ustalonej pierwotnie w decyzji z 3 czerwca 2014r.

Mając na uwadze powyższe okoliczności na podstawie art.477¹⁴§2 kpc Sąd zmienił zaskarżoną decyzję z 14 czerwca 2019r. i poprzedzającą ją decyzję z 3 czerwca 2014r. i ustalił wysokość emerytury ubezpieczonej na dzień 22 kwietnia 2014r. z możliwością wypłaty po dokonaniu waloryzacji od dnia 21 marca 2019r. Podkreślić należy, że mimo wydania przez Trybunał Konstytucyjny wyroku z 6 marca 2019r. stwierdzającego niezgodność z Konstytucją RP uregulowania ustawy emerytalnej, na podstawie którego ustalono wysokość emerytury ubezpieczonej, decyzja organu rentowego z 3 czerwca 2014r. nie utraciła mocy obowiązującej. Wypłata ubezpieczonej emerytury w prawidłowej wysokości była możliwa dopiero po wzruszeniu tej decyzji na skutek wniosku o wznowienie postępowania (wniosek ubezpieczonej z 29 marca 2019r. k.22 akt emerytalnych). Zgodnie bowiem z treścią art. 133 ust. 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych podwyższone świadczenie wypłaca się nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. Z uwagi na datę wejścia w życie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019r. w sprawie P 20/16 Sąd ustalił wysokość emerytury ubezpieczonej na dzień nabycia prawa do świadczenia ,tj. 22 kwietnia 2014r. z możliwością wypłaty po dokonaniu waloryzacji od 21 marca 2019r.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w wyroku.